

Trái bưởi

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-ĐÉc
Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 05:35

Kät quä mät nghiän cäu däch tä công bä trong British Journal of Cancer, đã gây nghiäu thäc mäc e ngäi cho bà con vän thäng ăn bưởi mäi buäi sáng đä giäm cân.

Và cũng gây änh häng täi sä tiêu thä, mua bán bưởi täi nghiäu näi, trong đó có Việt Nam.

Nghiän cäu đäc mäy khoa häc gia täi hai ĐÉi häc Southern California và Hawai thäc hiän. Häyäu cäu hän 46,000 phän nä trong tuäi mãn kinh trä läi mäy câu häi nhä bao lâu ăn bưởi mät län và ăn nghiäu hay ít trong thäi gian 12 tháng väa qua. Trong sä các phän nä này, có 1,657 vä đä đäc chän đoán ung thä vú. Kät quä gäi ý là phän ăn tä ¼ trái bưởi häc nghiäu hän mäi ngày có thä tăng räi ro ung thä vú lên täi 30% so väi ngäi không ăn bưởi. Lý do là bưởi có thä làm tăng hàm läng estrogen trong máu. Mà cao estrogen là mät trong nghiäu räi ro đäa täi ung thä nữ hoa.

Các nghiän cäu träc đây đã chäng minh räng, mät phân tä có tên P450 3A4 (CYP3A4) có änh häng vào sä chuyän hóa hormon estrogen. Và bưởi có thä làm tăng hàm läng estrogen bäng cách äc chä phân tä kä trên, khiän cho estrogen tích tä nghiäu hän. Tuy công bä nhä väy, nhäng các nhà khoa häc cũng väi vàng läu ý räng, đây mäi chä là nghiän cäu sä khäi väi trái bưởi chä chäa phäi là väi näc bưởi và cän phäi có nghiäu nghiän cäu khác đä xác đänh.

Bình luän vä kät qäa này, phát ngôn viên khoa häc Liz Baker cäa Cancer Research UK, nói: “Mäc dù các hóa chät trong trái bưởi đã đäc biät là có täng tác väi mäy đäc phäm, nhäng kät quä này mäi chä là nghiän cäu đäu tiên và duy nhät nói lên sä liên hä giäa bưởi và räi ro ung thä và chính các nhà nghiän cäu cũng đäng ý là cän có nghiäu nghiän cäu khác đä xác đänh. Ngoài ra, ai cũng biät räng tiêu thä mät hän häp năm loäi rau trái mäi ngày có thä làm giäm räi ro cäa nghiäu bänh, kä cä vài loäi ung thä.”

Tiän sĩ khoa häc dinh däng Joanne Lunn täi British Nutrition Foundation cho hay, đây là mät cuäc nghiän cäu lý thú nhäng nghiän cäu này cũng chä là mät mänh cäa trò chäi läp hình, có

Trái bòng i

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-Đ c
Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 05:35

---

th giúp ta hi u h n nh h ng c a dinh d ng đ n s c kh e.

K t qu trên đ c ph bi n r ng rãi trong dân chúng qua báo chí, truy n thanh. Bà con đ ng h ng trong ngoài n c xông xáo, e ng i không dám ăn b i, báo h i nông dân kêu tr i nh b ng, vì b i tr ng thì nhi u mà ng i mua gi m trông th y. Thi t h i quá l n khi n cho ng i đ ng đ u hành chánh Vi t Nam ph i ra l nh đ i u tra ngu n thông tin.

Có nhi u gi ng b i khác nhau. Theo ti n sĩ Nguyễn Minh Châu, Ch t ch Southern Fruit Tree Research Institute, nghiên c u t i Hoa K t p trung l o i b i chùm Citrus Paradisi, khác v i b i Citrus Maxima tr ng Vi t Nam. Bác sĩ Nguyễn Ch n Hùng, Giám đ c vi n Ung Th Sàì Gòn cũng lên ti ng tr n an đ ng h ng trong n c là b i Vi t Nam an toàn.

Xin cùng tìm hi u thêm v nh ng trái b i th m ngon này.

B i (Grapefruit) là cây cùng h v i cam quít, trái tròn, to, v m ng, màu vàng, múi nhi u n c giòn gi t chua ng t, gây c m giác d ch u khi ăn.

Theo nhi u nhà th o m c, b i có ngu n g c Trung Hoa và n đ t nhi u ngàn năm v tr c. Tây ph ng, b i đ c Griffith Hughes mô t đ u tiên vào năm 1750 và g i b i là “trái c m” c a h i đ o Barbados.

B i đ c tr ng nhi u i Jamaica. Sau đó gi ng b i đ c đ em tr ng t i nhi u qu c gia B c M . T i Hoa K , các ti u bang Florida và Texas là n i tr ng nhi u b i nh t.

Có nhi u lo i b i khác nhau nh :

- B i Duncan hình tròn, l n t i 12 cm đ ng kính, v vàng l t, cùi (pulp) m m nhi u n c, v th m.

Trái bòng i

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-Đác
Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 05:35

- Bái không hát Marsh hình tròn hái dáp hai đáu, kích thác tá 9-12 cm, vá nhán máu vàng nhát, cùi rát nhiáu nác vái vá thám đác biát.

- Bái Paradise Navel hình cáu đát, nhá trái.

- Bái Star Ruby vá máu vàng, cùi cháa nác máu đá, có hoác không có hát.

Bái Viát Nam có cùi đáy, múi to mà nhiáu loái rát ngát nhá bái iá các đáa pháng Đán Hùng, Háng Yên, Phúc Trách, năm Roi, Biên Hòa...

Khá háu ám nóng vùng nhiát đái rát thích háp cho sá tăng tráng cáa bái. Đá ám cao làm vá máng trong và vá bái dày hán khi không khá khá.

Mác dù bái có quanh năm, nháng tá mùa đông tái đáu xuán, bái ngon hán.

Thành phán dinh dáng

Mát trái bái cá trung bình cung cáp khoáng: 200 calori, 39mg sinh tá C, 4,500 IU sinh tá A, 325mg kali, 40mg calci, 50mg phosphore, 25mcg folate, 1mg sát, 1g chát xá hòa tan pectin. Loái bái máu đá và háng còn có thêm beta carotene, mát chát cháng oxy hóa mà cá thá sá chuyán hoá thành sinh tá A. Bái có thá ăn trái hoác vát láy nác. Trái bái cát đái rái xác ăn báng tháa hoác bóc vá ăn táng múi.

Cát giá bái

Bái có thá đá ngoài phòng ít ngày cho thêm chín rái cát trong tá lánh. Nác bái cán đác cháa trong bình tháy tinh, cát trong tá lánh. Nên đá nác bái đáy gán náp bình đá tránh bá oxy hóa, làm mát sinh tá C. Khi mua, láa trái bái chác, náng, vá nhán thán, máng thì mái nhiáu

Trái bòng i

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-Đ c
Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 05:35

---

n c. Th ng th ng b i có v màu vàng, nh ng n u h i xanh thì n c ng t h n. Tránh trái b i mà v ph ng lên, nh t u vì ru t khô teo, không có n c.

Ích i cho s c kh e

B i v a là lo i trái cây đ c nhi u ng i a thích, v a có tác đ ng trong vi c phòng b nh và đôi khi ch a b nh n a. Tr c h t, b i là ngu n cung c p sinh t C r t phong phú mà sinh t này có nhi u tác đ ng t t cho s c kh e.

1. K t qu nghiên c u cho bi t sinh t C: tăng c ng h th ng mi n nhi m gi m r i ro c m cúm do nhi m vi khu n, virus; là ch t ch ng oxy hóa r t m nh, giúp làm ch m s hóa già và t n th ng c a t bào; gi m cholesterol nh đó ít nguy c b nh tim m ch; giúp c th h p th nhi u ch t s t; làm v t th ng mau lành; và tránh kh i b nh ho i huy t vì thi u sinh t này. Nh ng trái b i có màu h ng ho c đ là nh có ch t lycopene, thu c nhóm carotenoid. Lycopene làm gi m nguy c c n suy tim (heart attack) và ung th nhi p tuy n.

2. Nhi u nghiên c u cho bi t ăn b i trái tim s t t h n, cholesterol xu ng th p, làm gi m nguy c ung th , tránh đ c các b nh ngh n t c đ ng m ch. Th c v y, b i có nhi u ch t x hòa tan pectin. Mà các ch t x thì có công đ ng làm gi m cholesterol trong máu, do đó làm gi m nguy c v a x đ ng m ch. Nhi u nghiên c u cho th y ch t pectin còn công hi u h n thu c cholestyramine v n đ c dùng đ làm gi m cholesterol trong máu. Bác sĩ James Ceda quan sát m t nhóm ng i ăn b i đ u d n m i ngày thì th y cholesterol gi m xu ng t i 8%.

3. K t qu nghiên c u Hà Lan cho hay b i gi m nguy c ung th bao t , còn k t qu bên Th y Đ i n nói b i gi m nguy c ung th t y t ng. Các nhà nghiên c u t i Đ i h c Harvard theo dõi s dinh đ ng c a h n 48,000 bác sĩ và nhân viên y t , th y r ng nh ng ng i tiêu th th c ph m có nhi u lycopene s gi m nguy c b ung th nhi p tuy n t i 50%. Lycopene có r t nhi u trong b i. Ngoài ra, các hóa ch t khác trong b i nh phenolic acid, limonoid, bioflavonoid cũng có tác đ ng c ch v i s tăng tr ng c a t bào ung th .

4. Nhi u ng i b đau nh c kh p x ng, ăn b i th y nh b t đau, có l là nh b i có nh ng phytochemical ngăn ch n ch t prostaglandins làm viêm kh p x ng.

Trái bòng i

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-Đ c

Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 05:35

---

5. Bòng i là món ăn đ c nh ng ng i mu n gi m cân a chu ng. Có ng i sáng d y đ m tâm b ng m t trái bòng i, r i ăn tr a cũng b i đ “gi eo”. Lý do là đã có m t phong trào c võ b i có kh năng đ c bi t tiêu h y nh ng t ng m béo vòng s 2, s 3. Đây có l là m t thông tin h i phóng đ i, vì không có th c ph m nào có th làm tiêu m béo. Tuy nhiên, vì có ít năng l ng và nhi u ch t x , ăn n a trái bòng i đã g n no b ng, nên ch có th ăn thêm đ c m t ít th c ăn khác, nh đó mà không m p. N c h t b i đ c gi i thi u nh có ch a m t ch t kháng sinh, tr vi khu n và n m. Đó là k t qu nghiên c u c a các nhà khoa h c Sakamoto.S Maitani vào năm 1996 và nhi u nghiên c u khác t i Ba Tây, Áo, Vi n Pasteur Paris.

Các c ta l y lá bòng i đun sôi đ xông, t m làm gi m nh các khó ch u c a c m l nh nh c đ u. Dân gian dùng h t b i đ t cháy thành than, nghi n nh đ ch a nhi m trùng ch c đ u tr em.

T ng tác gi a b i và đ c ph m

B i có t ng tác khá m nh đ i v i m t s đ c ph m th ng dùng. N c b i ngăn c n tác đ ng chuy n hóa và h p th đ c ph m c a m t lo i enzyme trong ru t, khi n cho hàm l ng thu c lên cao, đôi khi gây ra tác đ ng ph có h i. T ng tác này đã đ c bi t t i t lâu nh ng nhi u khi b nh nhân và ngay c bác sĩ cũng quên ho c không đ ý t i. Do đó, c quan Th c

Đ c Ph m Hoa K đã yêu c u các nhà bào ch ph i ghi rõ l i báo đ ng t ng tác này trong ph n gi i thi u các lo i thu c m i ra đ i.

Các đ c ph m sau đây có th có t ng tác v i b i: thu c ch a cao cholesterol nh Lipitor (Atorvastin), Zocor (Simvastin), Mecavor (Lovastin), Baycol (Cerivastatin); thu c h huy t áp Plendil (Felodipine), Sular (Nisoldipine), Adalat, Procardia (nifedipine), Nimotp (nimodipine); thu c tr tâm b nh Buspar (Buspirone), Halcion (Triazolam), Tegretol (Carbamapezine), Valium (Diazepam), Zoloft (Sertraline), Anafranil (clomipramine); thu c tr nhi m HIV Inivirase (Saquinavir), Crivivan (indinavir); kháng sinh clarithromycin, erythromycin; thu c tr giun sán albendazole; thu c tr lo n c ng đ ng Viagra.

N u đang dùng các đ c ph m k trên, không nên ăn ho c u ng n c b i, ngo i tr khi có s đ ng ý c a bác sĩ. Cũng không nên đ i 24 gi sau khi ăn b i r i m i u ng thu c, vì t ng tác v n x y ra.

Trái bòng i

Tác Giả: Bác sĩ Nguyễn Ý-ĐÉc
Thứ Bảy, 15 Tháng 1 Năm 2011 05:35

Kät lußn

Xin bà con đừng vội vàng lißng bßnh nhßng trái bßnh i mà ngay ngät tràn đßy dinh dßng, nhßng ly nßng bßnh i mát lßnh, thßm ngon. Và cũng cần sáng suốt trßng cät quät mät vài nghiên cứu và mät vài nßng sßc khße, bßnh tät nào đó. Kät quät mät nghiên cứu đßu tiên bao giờ cũng là tin “nóng hßi”, “sät đßo”, gây nghißu chú ý, nhßng kät quät này chßa phßi là kät lußn chung của y khoa hßc.

Thông thường, các nghiên cứu khoa học đßu đßng cät trßi qua nghißu giai đßnh và nghißu kiểm chứng khät khe trßng cät khi kät lußn. Cho nên nếu chúng ta là kät quät của mät vài nghiên cứu, thì xin hãy bình tâm, không nên hoảng hßt. Ta cần tỉnh táo để cao cảnh giác theo dõi và tät tißp täc “vßa phßi” thói quen tät đang có. Chúng ta khi các giới chức hßu trách có thßm quyän “đóng trißn son” phán quyết tät-xäu rồi đáp äng ngay, xét ra có lẽ cũng chßa đßn nßi mußn.

Bác sĩ Nguyễn Ý-ĐÉc